

Handlingsplan för nordiska barn och ungdomskommittén 2006-2009

Handlingsplan för nordiska barn och ungdomskommittén 2006-2009

ANP 2006:726

© Nordiska ministerrådet, Köpenhamn 2006

ISBN 92-893-1316-1

No printed edition available.

Fler publikationer på www.norden.org/publikationer

Printed in Denmark

Nordiska ministerrådet

Store Strandstræde 18
DK-1255 Köpenhamn K
Telefon (+45) 3396 0200
Fax (+45) 3396 0202

Nordiska rådet

Store Strandstræde 18
DK-1255 Köpenhamn K
Telefon (+45) 3396 0400
Fax (+45) 3311 1870

www.norden.org

Det nordiska samarbetet

Det nordiska samarbetet hör till de äldsta och mest omfattande regionala samarbetsformerna i världen. Samarbetet omfattar Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige samt Färöarna, Grönland och Åland. Det stärker samhörigheten mellan de nordiska länderna med respekt för nationella skillnader och likheter. Samarbetet ger bättre möjligheter att hävda nordiska intressen i omvärlden och främja goda grannförhållanden.

Samarbetet formaliserades år 1952 då *Nordiska rådet* grundades som ett forum för parlamentariker- och regeringarna i de nordiska länderna. År 1962 ingick de nordiska länderna Helsingforsavtalet, som sedan dess har utgjort den grundläggande ramen för det nordiska samarbetet. År 1971 bildades *Nordiska ministerrådet* som ett formellt forum för samarbete mellan de nordiska regeringarna och den politiska ledningen i de självstyrande områdena Färöarna, Grönland och Åland.

Inledning

Nordiska ministerrådets samarbete på barn- och ungdomspolitiska området har styrts av en tvärsektoriell handlingsplan. Erfarenheter från den tidigare handlingsplanen visar att barn- och ungdomsområdet har fått ett begränsat genomslag i ministerrådet. Det medför att Nordiska ministerrådet denna gång valt en annan struktur för barn- och ungdomsområdet. Det tvärsektoriella samarbetet ska styras av en överordnad strategi för barn- och ungdomsområdet i Nordiska ministerrådet. Nordiska Barn- och Ungdomskommitténs arbete ska styras av strategin och utifrån denna föreliggande handlingsplan. Syftet med detta sätt är att renodla det tvärsektoriella arbetet i relation till Nordiska Barn- och Ungdomskommitténs (NORDBUK) arbete. Ett barn- och ungdomsperspektiv integreras i relevant verksamhet i Nordiska ministerrådet och Nordiska Barn- och Ungdomskommitténs uppgifter blir tydliga. Nordiska Barn- och Ungdomskommittén är de nordiska ländernas och de självstyrande områdenas samarbetsorgan i ungdomsfrågor med både representation från medlemsländernas statsförvaltning och de nationella ungdomskommittéerna. Gruppen barn och unga omfattar alla i åldrarna 0-25 år, men åldersspannet kan variera i olika sammanhang.

Syfte och målsättning

Syftet med denna handlingsplan och för NORDBUK är att arbeta i riktning mot det övergripande målet i strategin för det nordiska samarbetet på det barn- och ungdomspolitiska området. Målet är att arbetet med barn och ungdomar i det Nordiska ministerrådet ska främja barn och ungas möjligheter till goda levnadsvillor och barn och ungas inflytande.

Detta görs genom:

1. NORDBUK:s koordinerande och tvärsektoriella arbete för att främja en integrering av ett barn- och ungdomsperspektiv i relevanta delar av NMR:s verksamhet och
2. NORDBUK:s egen verksamhet

1. NORDBUK:s koordinerande och tvärsektoriella arbete

NORDBUK skall stödja arbetet i andra fackområden för att uppfylla målen i strategin, svara för att uppföljning av strategin samordnas och koordinera arbetet med barn- och unga i Nordiska Ministerrådet. NORDBUKs ambition är att få till en högre grad av tvärsektoriellt samarbete kring

arrangemang och arbete i aktuella teman utifrån strategidokumentet. NORDBUK kan ha en rådgivande funktion i förhållande till hur barn och unga kan delta och höras.

NORDBUK skall:

1. Aktivt stödja de ulike ministerråd i deras arbete med strategin, bl. a. genom att dela med sig av den kunskap om barn och ungas levnadsvillkor som genereras via den nordiska forskningskoordinatören.
2. Sprida kunskap om strategin
3. Stimulera till kontakt och erfarenhetsutbyte mellan fackområdena
4. Behandla samtliga nya handlingsplaner i Nordiska Ministerrådet inom de prioriterade områdena i strategidokumentet i ett remissförfarande
5. Varje år sammanställa fackområdenas rapporter om deras verksamhet som berör barn och unga.

År 2008 utvärderas NORDBUKs arbete med strategin.

2. NORDBUK:s egen verksamhet

För att främja uppnåelse av det övergripande målet i strategin skall NORDBUK utöver sin tvärsektorieella verksamhet också arbeta med ett antal egna projekt på ett antal prioriterade områden, som faller utanför övriga fackområden inom NMR.

2.1 Stöd för barn och ungas egen organisering och barn och ungas nordiska samarbete

NORDBUK har ansvar för att fördela projektmedel för ungdomsprojekt och för direkt stöd till ungdomsorganisationer. Det skall finnas en stark koppling mellan övergripande prioriteringar i strategin och bidragsgivning. Viktiga utgångspunkter i Nordiska ministerrådets strategi för barn- och ungdomsområdet är hänsyn till ålder, mångfald och jämställdhet, funktionshinder, nordisk nytta och det nordiska samarbetet i ett internationellt perspektiv. Det skall även vara viktiga utgångspunkter i bidragssystemet. Den överordnade uppgiften för bidragssystemet är att medverka till att prioriterade områden i strategin också framgår när bidragen fördelas. Samtidigt måste stödet till barn och ungas egen organisering vara flexibelt så att nya former för organisering stimuleras.

2.2 Stödja utveckling och spridning av nya metoder för barn och ungas deltagande i demokratiska processer.

Barn och ungas deltagande har under lång tid varit föremål för uppmärksamhet. Barn och ungas deltagande är en viktig fråga på alla politiska nivåer i Norden. Nationell ungdomspolitik i nordiska länder uppehåller sig kring barn och ungas deltagande och på lokal nivå realiseras nya metoder. Där har barn och ungas brist på intresse för traditionellt engagemang setts som ett problem. NORDBUK vill bidra till att vända på perspektivet och flytta det upplevda problemet från barn och ungdomar till befintliga strukturer. Barn och ungas rätt att påverka sitt eget liv, sin närmiljö och samhällsutvecklingen i stort kräver att rådande strukturer medger ett reellt inflytande för barn och ungdomar. I Nordiska ministerrådet praktiserar NORDBUK co-management, som innebär att ungdomsorganisationer och myndigheter deltar på lika villkor.

2.3 En ökad mångfald bland dem som får stöd via NORDBUK.

En viktig utgångspunkt i Nordiska ministerrådets strategi för barn och ungdomsområdet är mångfald och jämställdhet. NORDBUKs arbete syftar inte bara till att problematisera förhållanden relaterat till ålder utan en rad andra kategorier som kön, etnicitet, sexuell läggning och funktionshinder. Många gånger är dessa sammanvävda i varandra. NORDBUKs arbete ska särskilt bidra med ett mångfaldsperspektiv i barn och ungdomsområdet. NORDBUK skall fortsätta att möta behov och utmaningar i det mångkulturella Norden. Det skall för det första ske genom att informera om och prioritera i bidragssystemet så att fler barn och ungdomar får möjlighet att söka organisations- och projektstöd. För det andra skall bidragssystemet utvecklas så att barn och ungdomar i Norden på ett enkelt sätt kan tillgodogöra sig det. I det arbetet kan Internet vara en möjlighet.

2.4 Främja bättre kunskaper bland barn och unga om mänskliga rättigheter och demokrati

Visionen är att det skapas ett samhälle där det finns utrymme till att komplexiteten med barns och ungas rättigheter hanteras på ett demokratiskt, brett berikande och icke exkluderande sätt i stället för ett samhälle vars bemötanden bildar grogrund för marginalisering. Förutsättningen för att alla nordens länder och självstyrande områden ska kunna leva upp till både medborgerliga och politiska rättigheter och ekonomiska och sociala rättigheter finns. Samtliga nordiska länder har ratificerat FN:s Barnkonvention. För att barn och ungas mänskliga rättigheter ska skyddas och främjas måste alla känna till och handla därefter. Ett av NORDBUKs redskap är bidragssystemet, som skall stötta projekt som kan bidra till

ökade kunskaper om mänskliga rättigheter och demokrati. Med större kunskap kan barn och ungdomar bättre ta till vara de rättigheter de har.

2.5 En ökad samverkan och koordinering med övriga internationella barn- och ungdomspolitiska samarbetsstrukturer

NORDBUK skall främja samarbete med andra internationella ungdomsorgan som till exempel Ungdomens Nordiska Råd. NORDBUK skall stödja informationsutbyte i europeiska och internationella ungdomspolitiska frågor för att uppnå synergieffekter. NORDBUK skall också samverka med nordens grannländer i ungdomspolitiska frågor. Denna samverkan skall även inkludera nordens självstyrande områden och deras närmaste grannar. På regional nivå skall NORDBUK samarbeta och bidra med högre grad av koordinering av relevanta barn- och ungas samarbetsstrukturer i norra Europa.

2.6 Ökade kunskaper om barn och unga och spridande av dessa kunskaper genom NORDBUK:s ungdomsforskningskoordinator.

I Norden pågår en omfattande forskning om barn och unga. Forskningen sker vid universitet och högskolor av forskare i olika discipliner men också som fristående projekt på uppdrag av myndigheter på nationell och lokal nivå. NORDBUK behöver kunskap om barn och unga för att nå sina konkreta mål och kunna genomföra sina aktiviteter. Inte minst krävs en bred kunskap för att stötta Nordiska ministerrådet i barn- och ungdomsområdet. Ett centralt insatsområde för NORDBUK är att koordinera och förmedla den kunskap om barn och unga som forskningen genererar. Genom gemensam kunskapsuppbyggnad i Norden kring barns- och ungdomsområdet ökar kunskapen. Koordinatorm skall verka för att befintlig kunskap görs tillgänglig för Nordiska ministerrådet, myndigheter i nordiska länder och ungdomsorganisationer i Norden. Vid behov skall NORDBUK kunna initiera forskning där det finns brister. Till detta krävs bland annat en direkt kontakt mellan koordinatorm och ungdomsorganisationerna.

Årliga aktivitetsplaner

Barn och ungdomsområdet utvecklas ständigt och för att handlingsplanen ska ge utrymme för detta måste det finnas en viss flexibilitet. Den garanteras i samband med planeringen av kommande ordförandeskap. NORDBUK skall årligen fatta beslut om de konkreta aktiviteterna inom ramen för områdena ovan. I dessa årliga aktivitetsplaner skall också lämnas utrymme för övriga aktiviteter som på grund av pågående processer inte går att förutsäga. Utvecklingen av barn och ungdomsområdet både internt

inom Nordiska ministerrådet och externt i Norden och dess omvärld kan fordra insatser som inte kan förutbestämmas.

Uppföljning och utvärdering

Genomgående för NORDBUK:s verksamhet skall vara kontinuerliga uppföljningar och utvärderingar av aktiviteterna. Handlingsplanen skall utvärderas 2008.

Denne handlingsplan blev vedtaget af de nordiske samarbejdsministre på deres møde i København 1. marts 2006.